

Mana an Nisich

le

IAIN MOIREASDAN.

BHA e 'na chleachdadh aig na Nisich o linn Oisein a bhith dol a dh'eilean Shùlaisgeir, le sgothan fosgailte, a dh'iarraidh ghugannan. Tha Sùlaisgeir suas ri dà fhichead mìle tuath is an ear-thuath air Rubha Robhanais. Chan eil an t-eilean ach leth-mhìle bho cheann gu ceann, agus tha e dà cheud troigh os cionn na mara. Chan eil bàgh ann anns an gabh eathar tìr, agus is ann suas aodann na creige aig ìochdar geodhaidh a tha na h-eathraichean air an tarruing.

Buinidh an guga do dh'Àl an t-sùlaire. Their cuid de Earraghàidheal 'amhsan' ris, agus ann an àiteachan eile is e 'caraid-nan-Gàidheal' a tha air. Is minig a bha e 'na charaid do Ghàidheal is do Ghall an uair a stiùir a bhualadh an t-iasgair chun a' chatha.

Tha sùil an t-sùlaire cho geur ri sùil na fainge; tha a neart cho làidir ri fhradharc. Nan tachradh maide bhith roimhe air an fhairge an uair a bhiodh e a' feuchainn fodha, tha e air a ràdha gun deidheadh a ghob òirleach troimh an fhiodh. Bhiteadh uaireigin a' cur éisg 'na laighe air maide air a' mhuir airson an sùlaire a ghlacadh.

Chan iongnadh ged a bhiodh an sùlaire làidir—nan deanadh càil e! Thilg caraid dhomh uaireigin trì rionnaich dheug, fear an déidh fir, gu sùlaire a bha snàmh faisg air. Shluig e a h-uile h-aon aca, gus mu dheireadh nach b'urrainn dhà sgeith. Bha na rionnaich ann am meud cumanta.

Tha còrr air ceithir cheud bliadhna bhon dh'innis Domhnull Rothach dhuinn gum biodh na Nisich 'na latha fhéin a' dol do Shùlaisgeir agus a' fuireach seachd latha no ochd air an eilean, agus a' toirt air ais leotha làn an eathair de dh'eòin is de dh'itean.

Cha togadh iad an seòl ri Sùlaisgeir gus an cuireadh nithean aig a' bhaile solus air cor an eilein. An uair a bhiodh am muir cho séimh air creagan àraidh ann an Nis agus gun gabhadh eathar tìr orra, bhiodh e a' cheart cho séimh air an aon àite tìr a tha ann an Sùlaisgeir. Bha an guga ag abachadh aig an aon ám ris an eòrna. Ach bha aon rud ann nach b'urrainn dhoibh fhàisneachd—an seòrsa aimsir a bha dol a choinneachadh riutha air an t-slighe null no nall.

Is tric a ruith sgoth gu math caol ag iarraidh nan gugannan. Chaidh an dàrna té de na h-eathraichean am bliadhna a chall aig an eilean, agus an ceathrar Mhoireasdanach a bha innte fhàgail am measg nan sùlairean gus an tug eathar-sàbhalaidh Steòrnabhaigh cobhair dhaibh an ceann ceithir latha. Chothaich an t-éile—Mairi Dhonn a Beàrnaraidh—troimh fhairge air leth le ochd ceud guga gus an tug i mach Steòrnabhagh. Mus do chuir i Abhainn Ocaisgeir as a déidh, is iongantach mur robh Niseach agus Uigeach ag aontachadh le facail Mhic an t-Srànaich "Nan gleidheadh tusa beanntan Uige, ghleidheadh beanntan Uige thusa."